

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/5/2021
Identifikačné číslo spisu:	8820010028
Dátum vydania rozhodnutia:	19.05.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:8820010028.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Martina Piovartsyho na neverejnom zasadnutí konanom 19. mája 2021 v Bratislave s verejným vyhlásením rozsudku 19. mája 2021, v trestnej veci obvineného JUDr. T. R. pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, o dovolaní ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky podanom proti trestnému rozkazu Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 13T/6/2020, z 26. februára 2020 takto

rozhodol:

Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 3 Trestného poriadku, trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 13T/6/2020, z 26. februára 2020

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 241 ods. 1 písm. j), § 353 ods. 1 Trestného poriadku v neprospech obvineného JUDr. T. R..

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku trestný rozkaz Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 13T/6/2020, z 26. februára 2020 sa zrušuje.

Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému súdu Vranov nad Topľou sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 13T/6/2020, z 26. februára 2020, právoplatným 24. marca 2020, bol obvinený JUDr. T. R. uznaný za vinného zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h)

Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe, že

dňa 25.04.2019 asi o 17.10 hod. viedol jemu pridelené osobné motorové vozidlo značky VW Passat, evidenčného čísla X.-XXXNS, po štátnej ceste z Prešova smerom na Vranov nad Topľou a v obci Podlipníky, okr. Vranov nad Topľou, na priamom úseku štátnej cesty viedol motorové vozidlo rýchlosťou vyššou, než ako je na danom úseku cesty povolená, plne sa nevenoval vedeniu motorového vozidla a neskoro reagoval na chodkyňu, prechádzajúcu vozovku šikmo sprava doľava v smere jazdy motorového vozidla, vedeného obvineným, v dôsledku čoho motorové vozidlo ľavou prednou časťou narazilo do ľavej časti tela chodkyne, poškodenej T. T., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom L. XX, okr. P. B. O., ktorá sa v čase zrážky nachádzala v strede vozovky, pričom pri zrážke utrpela ťažké zranenia, ktorým na mieste podľahla.

Za to bol menovanému uložený podľa § 149 ods. 2, § 38 ods. 3, § 36 písm. l) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 24 (dvadsaťštyri) mesiacov; podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona bol obvinenému výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienene odložený s určením skúšobnej doby podmieneného odsúdenia podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona vo výmere 30 (tridsať) mesiacov. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona mu súd prvého stupňa zároveň uložil trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkých druhov vo výmere 36 (tridsaťšesť) mesiacov. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku s nárokom na náhradu škody súd poškodeného Ing. T. T., nar. XX. U. XXXX, trvale bytom L. J. XXXXX/XX, XXX XX L. odkázal na civilný proces.

Proti trestnému rozkazu Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 13T/6/2020, z 26. februára 2020 podala ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky dovolanie na podnet poškodeného Ing. T. T. v prospech obvineného JUDr. T. R. z dôvodu, že: „Minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci [§ 371 ods. 3 Trestného poriadku]“.

Ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky v dovolaní argumentovala nasledovne:

„V predmetnej trestnej veci existujú vážne rozpory v dokazovaní k osobe páchatela trestného činu. Podstatne rozdielny bol najmä obsah svedeckých výpovedí. Zatiaľ čo na jednej strane sa obv. JUDr. T. R. ku skutku priznal a jeho výpoveď podporuje i svedkyňa T. R. - jeho manželka, na druhej strane existuje iná skupina svedkov, ktorí vo svojich svedeckých výpovediach uvádzajú, že z miesta vodiča motorového vozidla VW Passat bezprostredne po nehode nevystúpil obv. JUDr. T. R., ale žena - T. R.. Prvým a kľúčovým dôkazom preukazujúcim, že došlo k odsúdeniu nesprávnej osoby, je výpoveď priamej svedkyne U. X.. Zo zápisnice o výsluchu svedka z 23.07.2019 (č. l. 11) vyplýva, že táto svedkyňa videla bezprostredne po nehode vystúpiť z dverí vodiča ženu. S touto ženou sa na seba pozreli a žena na svedkyňu vykrikla „Ona mi podbehla pod auto!“. Hneď na to šla k zrazenej poškodenej T., pričom počas chôdze telefonovala (v zmysle vykonaného dokazovania na tiesňovú linku 112). Svedkyňa opakovane trvala na svojej výpovedi, čo vyplýva aj zo zápisnice o výsluchu svedka z 05.09.2019, kedy pred vyšetrovateľom uviedla, že si je istá tým, že z dverí vodiča vystúpila žena a potom volala 112. Dôkazom podporujúcim výpoveď svedkyne U. X. je výpoveď ďalšieho priameho svedka a to J. T.. Zo zápisnice o výsluchu tohto svedka zo 06.11.2019 vyplýva, že keď po dopravnej nehode zastavilo auto, ktoré sa dostalo do kontaktu s poškodenou T. T., z vodičovej strany vystúpila nejaká žena a išla k pani T.. Potom už len videl, že táto žena vzala telefón a telefonovala. Predmetný svedok navyše uviedol, že muža videl vyjsť z auta, až keď prišli policajti. Tohto muža videl vychádzať zozadu auta. Svedok J. T. trval na tom, že z miesta vodiča videl vystúpiť ženu. Výpovede svedkov U. X. a J. T. nepriamo podporuje i výpoveď svedka H. Z., ktorý počas výsluchu 02.12.2019 uviedol, že pani z auta, ktoré zrazilo pani T., niečo vyberala z auta zo strany vodiča, prišla potom ešte nejaká pani z iného auta a začala poškodenej podávať prvú pomoc. Tá pani z auta, ktoré zrazilo pani T., volala záchranku. Výpovede týchto svedkov navyše potvrdzuje i zvukový záznam a prepis na tiesňovú linku 112 z 25.04.2019 o 17:10 hod. Z jeho obsahu jasne vyplýva, že svedkyňa T. R. operátorovi záchrannej zdravotnej služby oznámila, že v T. zrazili pani, ktorá im vošla do cesty. Po upresnení adresy operátor

položil svedkyňi doplňujúce otázky, na ktoré svedkyňa odpovedala ‚Áno. Áno, zrazila som, pani mi vošla do cesty‘, ‚A vošla mi do cesty áno‘. Poukazujem na skutočnosť, že výpovede obv. JUDr. T. R. a T. R. nie sú čo do momentu tesne pred, počas a po zrážke s chodkyňou - poškodenou T. T. totožné, resp. sa rozchádzajú. Tieto výpovede nie sú v súlade ani s vykonaným znaleckým dokazovaním. Obv. JUDr. T. R. uviedol, že 25.04.2019 situáciu riadne sledoval, kde zrazu manželka zakričala a taktiež aj on si všimol pred jeho vozidlom približne v strede jazdného pruhu v križovatke útlu ženu, ktorá ide peši cez cestu, vbehla mu náhle do jeho jazdného pruhu. Následne stočil volant vpravo, snažil sa brzdiť, pričom došlo k nárazu prednou ľavou časťou jeho vozidla. Svedkyňa T. R. naopak uviedla, že počas cesty náhle spozorovala, ako v križovatke z pravej strany tieňa šikmo k nim bola otočená chrbtom babka, ktorá im vbehla do cesty. Zbadala ju, no manžel asi ešte pred ňou, lebo otočil hlavu vpravo a okamžite začal brzdiť a manévrovať s vozidlom vpravo, avšak nestihol sa jej vyhnúť a narazili do nej. Zo znaleckého posudku č. 21/2019 z odboru doprava cestná, odvetvie nehody v cestnej doprave vypracovaného znalcom Ing. Štefanom Kováčom vyplýva, že vodič na chodkyňu reagoval až tesne pred zrážkou, keď sa chodkyňa nachádzala v strede jazdného pruhu. Zo znaleckého dokazovania a z ohliadky miesta dopravnej nehody je zrejmé, že poškodená sa v okamihu zrážky nachádzala v tesnej blízkosti stredovej čiary. Na mieste činu neboli zaistené žiadne brzdné stopy. Taktiež postavenie motorového vozidla a poloha kolies nevykazuje manévrovanie s vozidlom vpravo tak, ako vo svojich výpovediach uvádzali obv. JUDr. T. R. a svedkyňa T. R.. Ak by bola pravda to, čo tvrdí obvinený, vozidlo by sa malo nachádzať v inej konečnej polohe, ako je zadokumentované v ohliadke. K záverom znaleckého dokazovania obvinený uviedol, že nevie, či inštinktívne potom okamžite nevyrovnal vozidlo a zarovnal kolesá. Pokúšal sa brzdiť. Nevedel si vysvetliť tvrdenia znalca, že chodkyňa sa mala pri náraze nachádzať pri stredovej čiare a nie tak ako vypovedá on, že chodkyňa zrazu vbehla do jeho jazdného pruhu z pravej strany kraja cesty. Po preskúmaní týchto skutočností si dovoľím uviesť, že vyššie uvedené dôkazy vyvolávajú závažné pochybnosti, že v trestnom konaní 13T/6/2020 bol odsúdený skutočný páchatel' tohto trestného činu. Z vykonaného dokazovania počas prípravného konania jednoznačne vzniká pochybnosť o tom, že vodičom v čase dopravnej nehody bol obv. T. R.. Táto otázka, ktorú bolo a stále je nutné objasniť dokazovaním na hlavnom pojednávaní, pretože k tomu v prípravnom konaní nedošlo v potrebnej miere, je tak podstatná, že je v priamom rozpore s možnosťou urobiť záver v zmysle § 353 ods. 1 Trestného poriadku, že je skutkový stav spoľahlivo preukázaný vykonanými dôkazmi. Záver súdu, že skutkový stav bol v tejto trestnej veci bez dôvodných pochybností náležite zistený, nekorešponduje s obsahom trestného spisu. Uvedenými spornými otázkami, ktoré neboli v prípravnom konaní odstránené, sa mal súd zaoberať a nejasnosti odstrániť nariadením hlavného pojednávania a vykonaním dokazovania priamo pred súdom, aby účel trestného konania a zásada o náležitom zistení skutkového stavu boli naplnené. Okresný súd Vranov nad Topľou sa však aj napriek rozporom v dokazovaní a vzniknutým pochybnostiam s týmto žiadnym spôsobom nevysporiadal a nedoplnil dokazovanie, naopak vydal trestný rozkaz, čím zanedbal povinnosť zakotvenú v ustanovení § 353 ods. 1 Trestného poriadku, keďže podmienky na vydanie trestného rozkazu splnené neboli. Takýto postup súdu nezodpovedá spravodlivému procesu, nedošlo k naplneniu represívnej funkcie trestného práva, ani zásady individuálnej zodpovednosti za spáchaný trestný čin, keďže páchatel' má zodpovedať za svoje vlastné konanie. Trestná zodpovednosť za cudziu vinu nie je prípustná. Po vykonanom prieskume trestného spisu nemôžem súhlasiť s tým, že by sa Okresný súd Vranov nad Topľou vyčerpávajúco, starostlivo, dôsledne a podrobne vysporiadal so všetkými vykonanými dôkazmi a skutkovými zisteniami z nich vyplývajúcimi, tieto logicky vyhodnotil jednotlivo i v ich súhrne tak, že by vytvorili ucelenú reťaz skutkových záverov jednoznačne a nepochybne usvedčujúcich obv. JUDr. T. R. zo spáchania žalovaného skutku. Práve naopak, z rozhodnutia, resp. z vykonaných dôkazov, vyplývajú závažné pochybnosti o dôslednom postupe prokurátora a sudkyne v tejto trestnej veci. V konaní Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 13T/6/2020, bol porušený zákon v ustanoveniach § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, § 138 písm. h) Trestného zákona a § 2 ods. 10, ods. 2 Trestného poriadku, § 353 ods. 1 Trestného poriadku, v neprospech obv. JUDr. T. R. a naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku".

Ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že:

- podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vysloví, že právoplatným trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 13T/6/2020, z 26. februára 2020 bol porušený zákon v ustanoveniach §

149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona a § 2 ods. 10, ods. 12, § 353 ods. 1 Trestného poriadku v neprospech obvineného JUDr. T. R.,
- podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zruší citovaný trestný rozkaz Okresného súdu Vranov nad Topľou, a
- podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku tomuto súdu prikáže, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadrila prokurátorka nasledovne:

„V uvedenej trestnej veci je potrebné konštatovať pochybenia vo vyšetrovaní. V rámci prípravného konania sa orgány činné v trestnom konaní, relevantne nevysporiadali so závažnými pochybnosťami o páchatelovi skutku vyplývajúcimi zo svedeckých výpovedí svedkov U. X. a J. T. ako aj prepisu hovoru na tiesňovú linku 112. Na základe výpovedí svedkov U. X. z 9. mája 2019 a J. T. zo 6. novembra 2019, ktorí nezávisle na sebe tvrdia, že po zrážke motorového vozidla s chodkyňou videli z miesta vodiča vystúpiť ženu, nie muža ako aj na základe prepisu telefonického rozhovoru na linku tiesňového volania č. 112 z 25. apríla 2019, z ktorého vyplýva, že osoba so ženským hlasom oznámila operátorovi, že zrazila ženu, ktorá jej vošla do cesty. Je preto nevyhnutné konštatovať, že v danej veci bola obžaloba podaná predčasne bez dostatočného vysporiadania sa so zásadnými dôkazmi. Vo veci bol vydaný trestný rozkaz, ktorým bol obv. JUDr. T. R. uznaný za vinného z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 24 mesiacom s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 30 mesiacov. Zároveň mu bol uložený aj trestu zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkých druhov v trvaní 36 mesiacov. Poškodený bol odkázaný s nárokom na náhradu škodu na civilný proces. Voči tomuto trestnému rozkazu zo strany pôvodne dozorového prokurátora nebol podaný odpor a trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 24. marca 2020. Z dôvodu absencie prokurátorom podaného opravného prostriedku (odporu) v súčasnosti už nie je možné inak zvrátiť tento nezákonný stav, preto navrhujeme podanému dovolaniu ministerky spravodlivosti vyhovieť“.

K dovolaniu sa obvinený vyjadril v podstate takto:

„Nie je pravdou, že v tejto trestnej veci nebol odsúdený skutočný páchatel' skutku. Rozpory v dokazovaní prezentované v dovolaní sú iba zdanlivé, vyplývajú práve z nedostatočne dialektického hodnotenia dôkazov navzájom a vzhľadom na miestne pomery. Ako vodič som viedol vozidlo v čase nehody ja, JUDr. T. R., za čo som bol po vykonanom dokazovaní správne uznaný trestnoprávne vinným a bol mi uložený trest. Dovolateľ v prvom rade odôvodňuje dovolanie dôkazmi, ktoré majú dokazovať, že vozidlo v čase zrážky šoférovala žena, moja manželka, a nie muž, teda ja. Má ísť o svedkov U. X., J. T. a H. Z., tiež má byť dôkazom záznam telefonátu na linku 112, resp. jeho prepis. Dovolateľ prezentuje zvukový záznam telefonátu na linku 112 ako priznanie mojej manželky. To však neobstojí. Poukazujem v prvom rade na to, akou stresujúcou udalosťou takáto autonehoda je či už pre účastníka, ale aj pre priameho svedka, pri vážne zranených osobách nepochybne aj pre osoby, ktoré sa na miesto dostavia krátko po nehode. Ja ako vodič som nebol bezprostredne po nehode, pod vplyvom udalosti, schopný komunikovať, preto som telefón odovzdal manželke, ako som opakovane pri svojich výsluchoch uviedol. Zo zvukového záznamu je zrejmy stres volajúcej osoby, mojej manželky Mgr. T. R., pričom z telefonátu ako celku je zrejma v prvom rade snaha zabezpečiť čo najskôr prvú pomoc a príchod RZP na miesto nehody čo najskôr. Najmä však poukazujem na to, že za prvých 20 sekúnd predmetného hovoru manželka sama použila 2-krát formuláciu ‚zrazili sme‘, pričom až po prepojení na inú operátorku linky, na jej otázku ‚zrazila ste?‘ odpovedala ‚zrazila som‘, v čase 0:44 záznamu hovoru. Za daných okolností je potrebné považovať dané vyjadrenie za odpoveď na sugestívnu otázku. Je nepochybné, že v tak stresujúcej situácii volajúca linku 112 nebude dbať na správne gramatické vyjadrovania a štylizáciu, resp. opravovať operátora linky, ak cieľom telefonátu je opísať čo najskôr a vecne, čo sa stalo, stav zranenej osoby najmä zabezpečiť pre ňu bezodkladný príchod záchranky. Použitie formulácie ‚zrazili sme‘ je pochopiteľné z hľadiska toho, že volajúca osoba bola členom posádky vozidla, ktoré zrazilo chodkyňu, a je manželkou vodiča tohto vozidla. Predmetný telefonát nie je vzhľadom na vyššie uvedené možné vykladať ako priznanie mojej manželky, ani ako spochybňujúce moje a jej tvrdenia v našich výpovediach pred OČTK, a už vôbec nie akceptovať ako dôkaz toho, že manželka viedla vozidlo v čase nehody. Pri zohľadnení prvku stresu a cieľa telefonátu jednoducho

nepodporuje tento dôkaz argumentáciu dovolateľa. Ani výpoveď svedka H. Z. nemožno hodnotiť tak, že by dokazovala, že šoférovala moja manželka. Vo vzťahu k nehode ide o svedka z počutia, sám sa vyjadril, že on nehodu nevidel, dosvedčil len to, že videl ženu vyberať niečo po nehode z vodičovej strany. To je pochopiteľné, pretože na pravej strane vozidla vpredú aj vzadu boli naše deti, nebol teda dôvod, aby manželka niečo z vozidla vyberala z pravej strany - cez deti. Dňa 02.12.2019 sa na otázku obhajcu vyjadril, že počul od U. X. a od P. T., že šoférovať mala žena. Výpoveď H. Z. neobstoí ani ako nepriamy dôkaz ako podklad dôvodnosti dovolania. Vo vzťahu k svedkyni P. X., táto bola vypočutá vo veci opakovane, pričom sa výslovne vyjadrila, že ona nehodu nevidela, ani kto šoféroval, pretože na miesto nehody nemala od garáže pri svojom dome výhľad pre stromy a stĺpy. Tieto pomery na mieste v čase nehody nemala od garáže pri svojom dome výhľad pre stromy a stĺpy. Tieto pomery na mieste v čase nehody sú zadokumentované aj na fotografiách č. 2 a č. 5 v znaleckom posudku č. 21/2019 znalca Ing. Štefana Kováča. V prílohe predkladáme snímky z Google Maps, ktoré boli zaznamenané v júli 2019, a ktoré dokumentujú miestne pomery v danom čase. Všetky štyri snímky dokumentujú aj dom P. T., snímka na str. 4 aj výslovne garáž. Je zrejmé, že svedkyňa P. T. mala zakrytý výhľad na nehodu, a teda je pravdou, že nemohla vidieť, kto šoféroval vozidlo, ktoré zrazilo chodkyňu, vo vzťahu k skutočnosti, kto šoféroval, resp. hneď po zrážke vystúpil z miesta vodiča, tak ide tiež o svedkyňu z počutia. Ako dôkaz, ktorý by preukazoval, že vodičom v čase zrážky s chodkyňou bola moja manželka, neobstoí ani výpoveď svedka J. T.. Tento síce pri svojom výsluchu 06.11.2019 tvrdil, že videl z miesta vodiča po nehode vystúpiť ženu, ale to uviedol až na otázku, v monologickej časti uviedol, že ženu videl vystúpiť z vodičovej strany. Vyjadril sa, že až keď prišli policajti, tak zozadu videl vystupovať muža. Je však zrejmé, že policajti prišli na miesto nehody až po niekoľkých minútach, pričom za ten čas aj tento svedok prišiel k miestu nehody bližšie. Tento svedok sa v čase nehody nachádzal za svojím domom, pričom jeho zorné pole bolo podľa jeho uvedenia sprava ohraničené stenou domu a vľavo sa nachádzali stromy - tuje, na vozidlo bezprostredne po zrážke videl z pravej strany. Napriek tomuto zrejme obmedzenému výhľadu sa vyjadril, že videl na stojace vozidlo, a že videl z miesta vodiča vystúpiť ženu. Vyjadril sa, že medzičasom tuje orezal. Tieto sú však zadokumentované v júli 2019 na snímkach na str. 1 a 2 prílohy, kde ale najmä poukazujeme na snímku na str. 3 prílohy tohto podania, kde je z pohľadu z cesty zrejmé, že svedkom tvrdené zorné pole je celkom zakryté jabľonou na jeho pozemku. Za daných okolností je pochybné, ba vylúčené, aby tento svedok videl spoza domu na vozidlo, keď zastavilo, a kto z neho vystúpil, z ktorého miesta, cez uvedenú jabľoň. Pritom to, kde tá jabľoň je, a že mala v tom čase listy, je zrejmé aj z fotografie č. 5 v znaleckom posudku č. 21/2019. Hodnovernosť výpovede tohto svedka však z toho hľadiska dovolateľ vôbec nezohľadnil. Je zrejmé, že aj svedok J. T. je v tomto svedkom z počutia, hoc aj čo sa vyjadril pri výsluchu, že sa o nehode s nikým nerozprával pred výsluchom. Výpoveď tohto svedka nepodporuje verziu, že vodičom bola moja manželka. Vzhľadom na vyššie uvedené, jediným priamym svedkom nehody, ktorý tvrdí, že vodičom bola moja manželka, lebo mala vystúpiť z miesta vodiča po zastavení vozidla, je svedkyňa U. X.. Za daných okolností má však charakter „unus testis“. Dovolateľ nekriticky tvrdeniam tejto svedkyne prikladá takú dôkaznú silu, že podľa neho, a tiež podľa poškodeného Ing. T., by mali tvrdenia tejto svedkyne odôvodňovať stíhanie a odsúdenie inej osoby ako mňa, JUDr. T. R.. Ako je však uvedené vyššie, tieto tvrdenia svedkyne X. nie sú v skutočnosti podporené žiadnym iným dôkazom. Pritom je potrebné vziať do úvahy podstatu svedeckej výpovede ako dôkazného prostriedku, a to že svedok vypovedá, čo vnímal svojimi zmyslami, pričom každý svedok opisuje okolnosti jemu známe o veci zo svojho subjektívneho pohľadu, vnímania. Istú mieru subjektívneho hľadiska nemožno zo žiadnej svedeckej výpovede vylúčiť. Nehoda sa stala v blízkosti svedkyne X., táto udalosť pre ňu bola nepochybne tiež stresujúca a šokujúca, vyplýva to aj z jej reakcie, keď si po náraze čupla, strhla slúchadlá z uší, skríkla. Mala výhľad na vodičovú stranu vozidla, je však zrejmé, že vozidlo videla z boku pod uhlom. Mohla si teda myslieť, že vidí otvorené predné dvere, pričom šlo o zadné dvere vozidla - oboje sa otvárajú rovnakým smerom. Práve závažnosť toho, čoho bola priamym svedkom, nehoda s fatálnymi následkami pre chodca, odôvodňuje predpoklad, že vnímanie toho, čo sa deje, a pamätanie si konkrétnych okolností, mohlo byť u tejto svedkyne subjektívne skreslené. Teda, že to, čo vypovedá, považuje za skutočnosť, hoci sa dej odohral v skutočnosti inak. Táto svedkyňa bola vypočutá až s odstupom času (ako vlastne všetci svedkovia okrem mňa), v júli 2019, následne 05.09.2019, kedy v monologickej časti svojej výpovede uviedla, že „z auta vystúpila nejaká pani“, a až na otázku vyšetrovateľa uviedla, že z miesta vodiča. Svedkovia pritom zvyknú to, čo považujú za dôležité, uviesť už v monologickej časti svojej výpovede. A v danom prípade okolnosť, kto

šoféroval, podstatnou bola, pretože z výpovedí všetkých svedkov, okrem mňa a manželky, je zrejmé, že sa o nehode v obci L. hovorilo. Výpoveď svedkyne X. nemôže za daných okolností spochybniť moju vinu a zodpovednosť za skutok ako trestný čin, zakladať dôvodnosť podaného dovolania. Vzhľadom na vyššie uvedené neobstojí tvrdenie v dovolaní, že výpovede svedkov U. X., J. T. a H. Z. sú v súvislostiach totožné a logicky na seba nadväzujú a že sú podporované záznamom telefonátu na linku 112. Je to tak iba zdanlivo, lebo sú tak prezentované v dovolaní. Navyše pre subjektívnosť vnímania každého človeka je totožnosť výpovedí svedkov javom nežiadúcim v trestnom konaní, práve to vyvoláva pochybnosť o dôkazoch a ich hodnovernosti. Výpovede svedkov z obce L., však treba vnímať ako z hľadiska ich časového odstupu od nehody, kde viacerí boli vypočutí až v novembri a decembri 2019, avšak tiež ako výsledok akéhosi 'kolektívneho povedomia', ktoré po nehode vzniklo v obci, nakoľko je zrejmé, že o nehode sa v obci hovorilo, diskutovalo, aj medzi vypočutými svedkami. Svedok poškodený Ing. T. sám vo svojom výsluchu dňa 05.09.2019 namietal, ako neskoro podľa neho bola vypočutá svedkyňa X., pričom uviedol, že za ňou bol v pondelok po pohrebe matky, pričom už v tom čase mal vedomosť od miestnych, že šoférovať mala žena. Poškodený teda aktívne vyhľadával svedkov počas vyšetrovania a o veci s nimi komunikoval, minimálne so svedkyňou X., pred jej výsluchom. Dovolateľ sa snaží spochybniť hodnovernosť výpovedí a tvrdení mňa a mojej manželky, tvrdí, že naše výpovede si odporujú, a že nie sú v súlade so znaleckým dokazovaním. Tieto tvrdenia sú však neopodstatnené, dovolateľ pristupuje opäť k vykonanému dokazovaniu formalisticky a selektívne. Ako bolo už uvedené vyššie, každý človek vníma udalosti subjektívne, a z hľadiska svojho subjektívneho vnímania ich aj opisuje. Nehoda sa stala v priebehu niekoľkých okamihov, a teda ja aj manželka sme vnímali deje, ktoré sa odohrávali súčasne, naraz, v priebehu pár sekúnd - pohyb chodkyne, moja reakcia a manželkina reakcia, atď. Je pochopiteľné, že každý z nás dvoch tieto deje opisoval v prvom rade z hľadiska, ako ich vnímal on sám, aj keď sa diali popri sebe. Vplyv mal aj stres, ja som po nehode nedokázal ani komunikovať, stres mojej manželky je zjavný zo záznamu telefonátu na linku 112. Preto sú dovolateľom tvrdené rozpory v našich tvrdeniach iba zdanlivé. Naopak, naše výpovede sú konzistentné a v podstatných okolnostiach sa podporujú. Ja som vypovedal ako svedok vo veci ani nie 24 hodín po udalosti. Dovolateľ tvrdí, že tvrdenie, že som pred zrážkou brzdil a manévroval vozidlo vpravo, je nepravdivé a má byť vyvrátené tým, že na mieste neboli zaistené brzdné stopy a závermi znaleckého posudku č. 21/2019. Naopak, znalecký posudok moju výpoveď potvrdzuje, je zrejmé, že za primárnu príčinu nehody stanovil znalec vstup chodkyne na vozovku a následne moju neskorú reakciu na to v spojitosti s rýchlosťou vozidla 55 km/h v čase pred nehodou. To jest znalec potvrdil, že som brzdil, nie však plnou brzdou silou. Vo výsluchu sa znalec dopĺňujúco vyjadroval k iným okolnostiam nehody, a to k rýchlosti chôdze chodkyne, jej smeru, vplyvu tieňov. Nevyjadroval sa však k tomu, či som vozidlom brzdil a manévroval, pretože to na základe záverov znaleckého posudku nebolo sporné, pričom znalec je odborník. Dovolateľ tvrdí, že ak by bola pravda, čo tvrdím o brzdení a manévrovaní, vozidlo by sa malo nachádzať v inej konečnej polohe, ako bola zadokumentovaná. Toto tvrdenie je parafrázou otázky vyšetrovateľa PZ na mňa pri výsluchu dňa 23.09.2019, pričom ide teraz o domnienku dovolateľa, ktorú založil iba na absencii zadokumentovaných brzdných stôp. Brzdil som, potvrdil to aj znalecký posudok. Zo záverov znaleckého posudku je zrejmé, že vozidlo zastalo 14,55 m po zrážke. V prílohe predkladám na str. 5 online výpočet brzdnéj dráhy vozidla idúceho rýchlosťou 55 km/h o dĺžke cez 14 m. Teda to, čo potvrdil znalec, je možné zjednodušene overiť aj laicky, pretože vozidlo bez brzdného účinku by samovoľne nezastalo na tak krátkej vzdialenosti. Verzia prezentovaná v dovolaní, teda, že vozidlo viedla moja manželka a ja som za to následne prevzal zodpovednosť, neobstojí. V prvom rade poukazujem na to, že som vo veci ako svedok vypovedal na druhý deň po skutku, pričom som vypovedal vtedy, aj následne ako obvinený, konzistentne a podrobne. Následne bola moja výpoveď potvrdená znaleckými posudkami znalca z odboru dopravy aj znalcov z odboru zdravotníctva. Moja obhajoba bola od začiatku v rovine viny alebo neviny za skutok ako trestný čin, teda aká bola moja miera zavinenia ako vodiča. Dokonca moju výpoveď potvrdil aj svedok J. T., kde ja som vypovedal 23.09.2019, že som v šoku vystúpil z vozidla neskôr, najprv som kontroloval deti v aute, potom som sa k nim opakovane vrátil. Svedok T. tvrdil, že ma videl z auta vystupovať neskôr, keď prišli policajti. Počas vyšetrovania som pôsobil proaktívne, poskytoval som súčinnosť, navrhoval som dôkazy na objasnenie veci. Za účelom vyvrátenia tvrdení, že vodičom bola moja manželka, som navrhol zabezpečiť kamerové záznamy, čo by som neurobil, keby takýto dôkaz mal vyvrátiť moje tvrdenia. Je teda zrejmé, že moja obhajoba od istého momentu mala aj prvok preukazovania mojej viny. Pri preštudovaní spisu

som navrhol vykonať konfrontáciu medzi svedkyňou X. a mojou manželkou práve za účelom odstránenia prípadného rozporu v dôkazoch, aj keď z pohľadu obhajoby mala svedkyňa X. povahu ,unus testis', excusu, ktorý nebude mať väčšiu váhu pri úvahách OČTK alebo súdu, ako všetky ostatné relevantné dôkazy vo vzájomných súvislostiach. Už pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu som uviedol, prostredníctvom obhajcu, že som požiadal znalca o vypracovanie súkromného znaleckého posudku, kde v prípade potvrdenia záverov znaleckého posudku č. 21/2019 som prezentoval záujem o dohodu o vine a treste. Následne po konzultácii so znalcom Ing. Viňanským som súdu oznámil, že mi potvrdil záver o mojej oneskorenej reakcii na vstup chodkyne na vozovku, teda že zodpovedám za skutok ako trestný čin, a odstránil tak moju pochybnosť, pričom som opätovne oznámil svoj záujem o konanie o dohode o vine a treste. Rozhodnutie súdu trestným rozkazom a uložený trest som akceptoval. To, že by som sa priznal namiesto manželky ako blízkej osoby nemá logiku. Manželka bola relatívne krátko po pôrode, šoférovanie by bolo pre ňu značne nepohodlné, nebol dôvod, aby som nešoféroval ja. Šlo o moje služobné vozidlo s automatickou prevodovkou, ktoré som mohol zveriť viest' inej osobe, avšak manželka nevie ovládať automatickú prevodovku. Priznať vinu za iného, hoci aj blízku osobu, by neobstálo otázku ,qiu bono'. Som živiteľom rodiny, manželka bola a je na materskej, mať vodičské oprávnenie je tak dôležitejšie pre mňa, pri výkone práce, ako pre ňu. Nemalo by ani zmysel, aby za skutok boli zodpovedné viaceré osoby, jedna právne (ja), iná skutkovo a svedomím. Manželka vo veci vypovedala, nevyužila svoje právo nevypovedať, pričom v prípade, že by bolo čo skrývať, mohla odmietnuť vypovedať ako moja blízka osoba, a nebolo by logické, aby som navrhoval konfrontáciu manželky so svedkyňou. V čo by mala potom podľa dovolateľa spočívať ochrana blízkej osoby z mojej strany v tomto trestnom konaní? Najmä však, po nehode sme boli otrasení, ihneď sme volali linku 112, manželka šla okamžite von z auta poskytnúť prvú pomoc zrazenej chodkyni, hneď sa tam zišli ľudia, o chvíľu prišla záchranka a policajti. Za takých okolností je prakticky vylúčené, aby sme sa dohodli na niečom takom, že ja budem tvrdiť, že som šoféroval vozidlo v čase zrážky. Preto je absurdné tvrdiť, že som vzal vinu na seba namiesto manželky, neobstojí to v zmysle formálnej logiky okolností a času. Už vyššie uvedené svedčí dostatočne o tom, že podané dovolanie nie je vôbec dôvodné. Dovolateľ však napáda aj postup prokurátora a súdu v tejto veci ako nedostatočne dôsledný, pre dovolateľom tvrdené a prezentované pochybnosti nemal byť vo veci podľa neho vydaný trestný rozkaz. Ja ako obvinený, vzhľadom na vykonané vyšetrovanie, moju konzultáciu so znalcom z odboru dopravy, na vyššie uvedené, mám za to, že vo veci bol správne a dostatočne zistený skutkový stav, postup OČTK a súdu bol zákonný, pri dostatočne kritickom zhodnotení výsledkov prípravného konania bolo podanie obžaloby dôvodné, rovnako aj rozhodnutie vo veci trestným rozkazom. Dovolateľom prezentované pochybnosti sú zdanlivé, vyplývajúce z formalistického prístupu k materiálным dôkazom v ich vzájomných súvislostiach a selektívneho výkladu dôkazov. Trestný rozkaz je rozhodnutie, ktoré neobsahuje odôvodnenie, a preto z neho pochopiteľne nemožno zistiť presne a všetky myšlienkové pochody a úvahy súdu, ktoré viedli ku konkrétnemu rozhodnutiu. To však neznamená, že sa sudca pri rozhodovaní vyčerpávajúco, starostlivo, dôsledne a podrobne nevysporiadal so všetkými vykonanými dôkazmi a skutkovými zisteniami z nich vyplývajúcimi, tieto logicky nevyhodnotil jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach, ako tvrdí dovolateľ. Dovolateľ tiež akoby opomínal kontradiktórnu povahu súdneho konania, a teda zodpovednosť prokurátora za dokázanie viny obžalovaného, a následok za jej neunesenie. Jediným dôkazom, ktorý v čase skončenia vyšetrovania svedčil mojej nevine pre stíhaný skutok bola výpoveď svedkyne U. X.. Výpoveď J. T. sa nejavila presvedčivá, a spôsobilá spochybníť moju vinu, najmä pre jeho obmedzené zorné pole. Výpoveď U. X. tak bola osamoteným dôkazom, ktorý som v prípravnom konaní chcel pre istotu vyvrátiť konfrontáciou. Po skončení vyšetrovania to však už nemalo význam, v zmysle zásady ,unus testis, nullus testis'. Preto aj obžaloba bola podaná za daných okolností dôvodne, pretože je pravdou, že v prípravnom konaní som opísal pravdivo skutok, výslovne som však vinu priamo nevyhlásil pred konzultáciou so znalcom Ing. Viňanským, ktorá ale celkom odstránila moje pochybnosti, či a nakoľko som ako vodič v danej situácii zlyhal. Vedomie, že po náraze vozidla, ktoré som ja šoféroval, zahynula iná osoba, ma však ťažilo a ťaží od nehody bez ohľadu na to, či som mal pochybnosť o miere môjho zavinenia. Vzhľadom na vyššie uvedené neexistujú dôvodné pochybnosti o tom, že ja som bol vodičom vozidla, ktoré usmrtilo chodkyňu T. T., že som za tento skutok zodpovedný ako za trestný čin a teda som bol dôvodne uznaný za vinného a odsúdený, zákonným postupom, uložené tresty som akceptoval. Dôvody dovolania nie sú dané, za daných okolností tak dovolanie vlastne ani nie je materiálne podané v môj prospech. Preto navrhujem, aby dovolací súd, ak

neodmietne dovolanie podľa ust. § 382 písm. c) Trestného poriadku, zamietol dovolanie podľa ust. § 392 ods. 1 Trestného poriadku".

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku a § 566 ods. 3 Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 1 Trestného poriadku], na podnet osoby, ktorej zákon právo na podanie dovolania z dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku nepriznáva, v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne a obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku). Obvinený zároveň bol v konaní o dovolaní zastúpený obhajcom (§ 373 ods. 2 Trestného poriadku).

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia. Dovolací súd preto nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

Podľa § 353 ods. 1 Trestného poriadku samosudca môže bez prejednania veci na hlavnom pojednávaní vydať trestný rozkaz, ak je skutkový stav spoľahlivo preukázaný vykonanými dôkazmi.

Podľa § 241 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s výnimkou obzvlášť závažného zločinu, za ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej dvanásť rokov preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu vydá trestný rozkaz.

Samotné ustanovenie § 371 ods. 3 Trestného poriadku predstavuje osobitný dôvod dovolania, ktorým možno napadnúť rozhodnutia vymenované v § 368 ods. 2 Trestného poriadku, vrátane trestného rozkazu.

Minister spravodlivosti v zmysle zmieneného § 371 ods. 3 Trestného poriadku podá dovolanie z tohto dôvodu jednak proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený. Tým dotknutý dôvod dovolania vybočuje z okruhu dôvodov v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, keď môže skúmať skutkové závery napadnutého rozhodnutia, prípadne vo veci skôr konajúcich súdov.

Dôvodom dovolania podľa naposledy citovaného znenia zákona je ďalej tiež skutočnosť, ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci. Znamená to závažnú chybu pri objasňovaní veci, čím ovplyvnila skutkové závery rozhodnutia s ohľadom na okolnosti podstatné pre rozhodnutie.

Ministerka spravodlivosti v dovolaní správne poukázala na danosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods.

3 Trestného poriadku, pretože pri zisťovaní skutkového stavu boli závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci a síce § 353 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 241 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku.

Najvyšší súd konštatuje, že s vydaním trestného rozkazu Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 13T/6/2020, z 26. februára 2020 sa vzhľadom na pochybnosti o osobe páchatela nie je možné stotožniť. V danej veci totiž reálne existujú vážne pochybnosti, či bol odsúdený skutočný páchatel' tohto trestného činu.

Vzhľadom na nejasnú a rozpornú dôkaznú situáciu, ktorá neumožňuje vysloviť, že „skutkový stav bol spoľahlivo preukázaný vykonanými dôkazmi" - § 353 ods. 1 Trestného poriadku, neboli v žiadnom prípade splnené podmienky na vydanie trestného rozkazu v predmetnej veci. Vyriešiť zásadnú a podstatnú otázku - kto bol vodičom vozidla v čase dopravnej nehody, preto bude potrebné na hlavnom pojednávaní po riadne a kompetne vykonanom dokazovaní.

Súd prvého stupňa sa aj napriek vzniknutým nejasnostiam, s týmito nevysporiadal a nevykonal dokazovanie. Naopak vydaním trestného rozkazu formálne a právne záväzne deklaroval skutkový stav za spoľahlivo preukázaný vykonanými dôkazmi a rozhodol trestným rozkazom s čím sa dovolací súd nemohol stotožniť.

Keďže zo strany súdu prvého stupňa obžaloba podľa § 238 ods. 1 Trestného poriadku už raz bola prezretá (rovnako tak i preskúmaná v zmysle § 241 ods. 1 Trestného poriadku), vo veci bude nevyhnutné nariadiť hlavné pojednávanie a odstrániť pochybnosti v dokazovaní.

Najvyšší súd s poukazom na vyššie konštatované zistil naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.